

Wstęp

Prezentowana praca ma, podobnie jak cała nauka o zarządzaniu, charakter interdyscyplinarny. W centrum refleksji znajdują się współczesne problemy w zarządzaniu organizacjami. Sukces każdej organizacji zależy od wielu czynników takich jak: zasoby ludzkie, finansowe, kapitałowe, technologiczne i informacyjne, których ilość, jakość i koszt zależy nie tylko od procesów zachodzących wewnątrz organizacji, ale również od czynników znajdujących się w jej otoczeniu. Analiza uwarunkowań wszystkich czynników może wyznaczyć ścieżkę optymalnych rozwiązań. Duże zróżnicowanie tematyczne prezentowanych artykułów w książce spowodowało wydzielenie w niej dwóch części, do których zakwalifikowano poszczególne prace.

Pierwszą część pracy stanowi dziewięć artykułów odnoszących się do kultury organizacji i procesu komunikowania się. Wraz z postępującym procesem globalizacji i przenoszenia filii organizacji w te rejony świata, gdzie koszty produkcji i zatrudnienia są niższe, coraz większą uwagę przywiązuje się do zagadnień związanych z aspektami kulturowymi zarządzania. Workplace Forecast przygotowany w 2008 roku przez Society for Human Resources Management wskazuje na kilka czynników, które będą silnie oddziaływać na współczesne organizacje: I) świadomość wzrostu zróżnicowania kulturowego organizacji narodowych i globalnych, II) rola różnic kulturowych w prowadzeniu biznesu, III) globalne zarządzanie ścieżkami karier, IV) wzrost znaczenia kompetencji globalnego zarządzania przedsiębiorstwem, V) upowszechnienie „globalnych zespołów wirtualnych”. Osiągnięcie sukcesu przez organizacje będzie uzależnione od ich przywódców potrafiących zrozumieć kulturowo zróżnicowane środowisko pracy z ich odrębnymi wartościami, etyką i sposobami prowadzenia biznesu. Nie ma nic bardziej w nauce nieokreślonego niż słowo kultura. W literaturze można znaleźć setki definicji kultury. Istotą każdej definicji kultury jest to, że wybiera pewne aspekty całego pojęcia oznaczonego tym terminem i kładzie nacisk na nie kosztem innych aspektów. Różnorodność definiowania terminu kultura jest wynikiem relacji dwóch czynników, rozległości w pojmowaniu tego, co termin kultura obejmuje oraz poło-

żenia i punktu widzenia definiującego. W każdej organizacji komunikowanie się międzyludzkie łączy zróżnicowane poziomy aktywności w jej obrębie. W ramach tego procesu realizowane są wszystkie funkcje zarządzania. Nie zakłócony przepływ komunikacji dostarczającej ścisłej, aktualnej, obiektywnej i zrozumiałej informacji jest kluczem do modelowania zachowań ludzkich, przynoszących wymierne korzyści dla organizacji. Konflikty są zjawiskiem normalnym w każdej społeczności ludzkiej, w tym w organizacjach gospodarczych i instytucjach publicznych, tworzą bowiem je ludzie. Z praktyki wiadomo, że tylko odpowiednie rozwiązanie może doprowadzić do tego aby konflikt nie był destrukcyjny. W tym pozytywnym rozwiązaniu należy upatrywać szczególnej roli dla komunikowania się.

Drugą grupę artykułów stanowi sześć prac dotyczących bezpieczeństwa, przedsiębiorczości i konkurencyjności organizacji. Pokój i bezpieczeństwo stanowią w hierarchii potrzeb ludzkich najważniejsze wyzwanie. Od zarania wieków ludzkość waży między sobą dwie różne wartości: wolność i bezpieczeństwo, które mogą pozostawać w konflikcie. W tym sensie, że jedna ogranicza drugą. Nie można mieć jednocześnie pełnej wolności i pełnego bezpieczeństwa. Polska opracowując w 2007 roku nową Strategię Bezpieczeństwa Narodowego (SBNRP), podeszła do systemu bezpieczeństwa w sposób kompleksowy tzn. ma on gwarantować nie tylko bezpieczeństwo zewnętrzne, militarne i wewnętrzne, ale także społeczne, ekonomiczne, ekologiczne, żywnościowe i informacyjne. Przedsiębiorczość jest stymulatorem procesów transformacji gospodarki. Analizę dynamiki i zakresu restrukturyzacji w danej gospodarce można prowadzić pod kątem intensywności i zakresu występowania postaw przedsiębiorczych przejawiających się w dostrzeganiu i wykorzystaniu szans, jakie pojawiają się na rynku i tworzeniu nowej wartości. W procesie rozwoju firm narastają zagrożenia ze strony monopolistycznych praktyk stosowanych na rynku w różnych formach w odniesieniu do konkurencji. Na rynku polskim oraz światowym nasiliła się walka konkurencyjna. Proces restrukturyzacji polskiej gospodarki oraz otwieranie się jej na gospodarkę europejską i światową wymaga podejmowania przez menedżerów ryzykownych decyzji, które sprawią, czy organizacja odniesie sukces na rynku, przetrwa czy upadnie. Praca jako owoc interdyscyplinarnego wysiłku, jest przeznaczona do wykorzystania w procesie edukacji ekonomicznej, szczególnie na kierunkach studiów: Zarządzanie, Ekonomia oraz pokrewnych. Polecamy ją również menedżerom różnych podmiotów gospodarczych (firm i instytucji) w kreowaniu przewagi konkurencyjnej. Jesteśmy świadomi tego, że zakres zamieszczonych artykułów w pracy nie wyczerpuje wielu problemów zasygnalizowanych w temacie książki. Wyniki zaprezentowanych badań mogą stanowić podstawę do stawiania dalszych pytań, studiów i efektywnych rozwiązań.